

Johel

fontem ei²: et ipse diripiet thesaurū ois vasis
desiderabilis.

XIII

Dicit samaria: quā ad amaritudinez
cōcītāuit deū suū. In gladio pereāt.
Paruuli eorū elidant et fete ei² scin-
dant. Cōuertere isrl ad dñm deū tuū: q̄niam
corruisti in iniqtate tua. Tollite yobiscū ver-
ba et queritimi ad dñm: et dicite ei. Omne au-
fer iniqtatē: et accipe bonuz: et reddem² vitu-
los labiorū n̄rōrū. Assur nō saluabit nos. Su-
per equū nō ascendemus: nec dicemus vltra
dij n̄ri oga manuū nostrarū. qz ei² q̄ in te ē mi-
sereberis populi. Banabo p̄tritiones eoz di-
ligam eos sp̄otance. qz auersus est furor meo
ab eis. Ero q̄sl ros. Et isrl germinabit sic liliuz
et erūpet radix eius vt libani. Ibunt ramī ei²
et erit q̄sl oliua gl̄a eius. et odor ei² v̄ libani.
Conutens sedentes in vmbra ei². viuent tri-
tico. Et germinabūt q̄sl vinea: memoriale ei²
sicut vinū libani. Esfrāim q̄d mihi v̄ltra ido-
la: Ego exaudiā et dirigā eū: ego vt abietem
virentē: ex me fructū cius inuenit est. Quis sa-
piens et intelliget ista: intelligens et sciet hec.
Quia recte vie dñi et iusti ambulabunt in eis
puaricatores v̄o corruēt in eis.

Explicit Zee ppheta

Incipit plogus in Johel ppheta.

Sanctus Johel apud hebreos
post osee ponit. Et sicut ibi s̄b
noie esfrāim ad decē trib² p̄serē
vaticinū: q̄ v̄l samaria v̄l isrl
sepe memorat. sici hūc ppheta-
tam oē q̄d dicit ad tribū iuda et ad hierlm p̄-
tinere credēdū est et nullā oīno israel. i. decem
tribuuū in hoc fieri mētione. Tp̄a q̄b² p-
phetauit eadē debem² accipe q̄ in osee legim²
in diebus ozie ioathā. et achas et ezechie re-
gum iuda. et in diebus hieroboā filii ioas re-
gis isrl. Horro factū esse sermonē dñi ad me/
ritū eius referēt cui fit. nō ad p̄ditōz et q̄ fieri
dicit. vt alibi legim². Dns factus est mibi in
salutē. Auditus em in scripturā sanctis nō est
iste q̄ ad aures sonat: sed q̄ in corde p̄cipit iu-
xta illud q̄d dns loquit. Qui habz aures au-
diēdi audiat. Qd aut̄ dicit hebraice hyezimi
grece enechziasti. latine sonat auribus p̄cipi-
te. pp̄cī nō aure sed corde p̄cipit. Qui senes
sunt et celestes audiūt sp̄ualit. q̄ aut̄ habitat
in terra appellant q̄z terreni. aurib² p̄cipiunt.
Ubicūq̄ aut̄ hec duo v̄ba iuncta ponūt nō
ad simplicē tantū v̄borū sonū. s̄ ad recōditā
q̄z dictorū intelligentiam p̄tinere intelligēdū
est. In genesi lamech loquit ad vxores suas
ada et sella. Audite v̄ba mea vxores lamech.
auribus percipite simones meos. Quia vi-
rum occidi in vulnus meū: et iuuenē in liuore

meū. Et esaias. Audite celi et auribus p̄cipe
terra.

Item alius plogus in eundem.

In hoc propheta idcirco nec re-
ges nec tpa sunt p̄notata. quia
eisdē tpibus ac regibus quib²
ose pphetauit et ipse pphauit
Extrīb² igī generib² rhetorū
hec sumunt p̄ncipia et tres sunt argumētorū
ptes ex q̄bus incipe solet ois orator. Aut em-
dociles. aut beniuolos. aut attentos auditō-
res debet efficere. Hic ḡ ppheta a magnitudi-
ne cladis sumens p̄ncipiū eosq̄ q̄ audituri
erant volēs ad pniam puocare. reddit atten-
tos admirās futurū malū vt p̄siderantes vē-
ture cladis asperitatē: ocios arripent pniam
Johel interptaf incipiens. aut domi descen-
sus. Satuel v̄o aut latitudo aut ostium dei.
Tropologice hoc est q̄ q̄ ostiūz dei et sciētiaz
habuerit aptā. recte incipit pphetare.

Item alius prologus.

Iohel d̄ tribu ruben: natus in agro
bethō: v̄bi etiā in pacem mortuus
est et sepultus.

Incipit argumentū in eūdem.

Iohel filius satuel describit ter-
ram duodeci tribū. eruca. bru-
cho. locusta rubigine vastante
p̄sumptā: et post euersionem p̄/
oris populi effusum iri sp̄isan-
ctum sup̄ fuos dei et ancillas. i. sup̄ centū vi-
ginti credentiū nola: et effulsum iri in cenaclo
syon: q̄ centuz viginti ab yno v̄sq̄ ad q̄ndeci
paulatim et p̄ incremēta surgetes. q̄ndeci ḡ-
duum numerū efficiūt. qui in psalterio mysti-
ce continent.

Explicit argumentū. Incipit
Johel ppheta. Caplī I

Erbuz do
mini quod factū est ad
johel filiū satuel. Audi-
te hec senes: et aurib² p̄-
cipite oēs habitatores
terre si factū est istud in
diebus v̄ris: aut in die-
bus p̄m v̄rōz. Sup̄ b̄ filijs v̄ris narrate: et
filij v̄rō filijs suis. et klij eoz generatiōi altere.
Residuū eruce comedit locusta: et residuū lo-
custe comedit bruchus et residuū bruchi co-
medit rubigo. Ex p̄giscimini ebrij: flete et vlu-
late oēs q̄bbitis v̄nu i dulcedine: q̄n perit
ab ore v̄ro. Sens em ascenderi sup̄ fram meā
fortis et innumerabilis. Bentis eius ut den-
tes leonis: et molares ei² vt catuli leonis. Po-
suit v̄neā meā in desertū: et sicū meaz decorti

Jobel

cauit. **N**udā spoliauit eā et pīcīt: albi facti sunt rami ei². **P**lange q̄s v̄go accinta facco sup virū pubatis sue perīt sacrificiū et libatio de domo dñi: luxerūt sacerdotes ministri dñi. **D**eplata est regio: luxit hum^o: qm̄ deua statū est triticū. **C**onfusum est vīnū et elāguit oleū. **C**ōfusū sunt agricole. v̄lulauerunt vīni tores sup frumento vīno et hordeo: qz perīt messis agri. **V**īnea p̄fusa est et fīcus clanguit. **O**halognatū et palma et malum et oīa ligna agri aruerūt: qz cōfusuz est gaudiū a filijs hominū. **A**ccigite vos et plāgite sacerdotes: v̄lulate mīstri altaris. **I**ngrēdimi: cubate i facco mīstri dei mei: qm̄ interīt de domo dei v̄rī sa crīficiū et libatio. **S**acrificare ieūniū: vocate cētū: cōggregate senes oēs habitatores terre i domo dei v̄rī: et clamate ad dñm. **A**.a.a. dīci qz p̄pē est dies dñi et q̄sī vastitas a potēte vēnīt. **N**ūqđ nō corā oculū v̄rīs alimēta pierūt d domo dei v̄rī leticia et exultatio. **L**oputru erunt iumenta in stercore suo. **D**emolita sunt horrea. dissipate sunt apothecē: qm̄ cōfusum est triticū. **Q**uid ingemuit aīal: mugierūt greges armēti. **Q**uia nō est pascua eis. **H**z et greges pecorū dispierūt. **A**d te dñe clamabo q̄a ignis comedit speciosa dēfti: et flāma succedit oīa līg regionis. **H**z et bestie agri q̄sī area sties imbrē: susperūt ad te: qm̄ exiccati sūt fōtes aōrū et ignis deuorauit speciosa dēfti.

Quite tuba in syō: v̄lulate in mō. **I**te sancto meo. Conturbent oēs habitatores terre: qz veniet dies dñi: qz p̄pe est dies tenebrarū et caligis: dies nubis et turbinis. Quasi mane expāsum sup montes p̄ls mule et fortis. Similei nō fuit a p̄ncipio et post eū nō erit v̄sq̄ in annos generationis et generationis. **A**n faciē eius ignis vorans et post eū exurēs flāma. Quasi horū voluptas fra corā eo: et post eū solitudo deserti neq̄ est q̄effugiat eū. Quasi aspect equoruū aspetus eoz: et q̄sī cōtētes sic current. Sicut sonit q̄drigarū sup capita montiū exiliēt: sic sonit flāme ignis deuorantis stipulam: velut p̄lus fortis p̄parat ad p̄liuz. A facie ei² cruciabūt populi: omēs vultu s redigēt in ollam. Si cui fortis currēt: q̄sī viri bellatores ascēdent murū. **A**ri in v̄hs suis gradient: et nō declinabunt a semitis suis. Unusq̄sī fīrem suum nō coartabit: singuli in calle suo ambulabunt hz et p̄ fenestrās cadēt: et nō demoliēt. **A**ri bēm ingredienēt: in muro currēt. **D**omos cōscēdent: p̄ fenestrās intrabunt q̄sī fur. A facie ei² p̄ tremuit fra: moti sunt celi. **S**ol et lūa obliterabati sunt: et stellē retraxerūt splendorem suū. **E**t dñs dedit vocē suā aī faciez exercit² sui: qz mūa sūt nimis castra ei²: q̄a fortia et fa-

cientia v̄bū eius. **M**agnēm̄ dies dñi: et terribilē valde. **E**t q̄s sustinebit eū? **N**ūc ḡ dīc domini. Cōntimi ad me i toto corde v̄rō: in ieūnio et letu et plāctu: et scindite corda vestra et nō vestimenta v̄rā. **E**t quētū ad dñm deū v̄rīm: qz benign^o et misericōrdia eis est: patiēs et misericordie et p̄stabil sup malitia. **Q**uis scit si p̄uerat et ignoscat: et relinq̄t p̄ se bñdictōe^z. **S**acrificiū et libamē dñō deo nō. **F**anite tu/ba in syō: sanctificate ieūniū: vocate cētū: p̄ggregate p̄līm: sanctificate ecclām: coadunate se/nes: congregate p̄uulos et fugentes v̄bera. **E**gregiat sponsus de cubili suo: et sponsa de thalamo suo. **I**n vestibulum et altare plora/būt sacerdotes mīstri dñi et dicēt. **M**arce dñe parce p̄plo tuo et ne des hereditatē tuā in op/p̄briū v̄i dñenf eis natōes. **Q**uare dicunt in populū v̄bi est de² eoz: **Z**elat^o est dñs terrā suam: et p̄pcit p̄plo suo. **E**t r̄ndit dñs et dixit p̄plo suo. **E**cce ego mittā vob̄ frumentuz et vīnum et oleū: et replebim̄ in eis et nō dabo vos v̄ltra opprobriū in gentib^o. **E**t eū q̄ab aq̄alone est p̄cul faciā a vob̄: et expellā eū in terrā iniuiaz et devītā. **F**aciē ei² p̄tra mare orientale: et extremū eius v̄sq̄ ad mare nouissimum. **E**t ascēdet fetor: ei² et ascēdet putredo ei². qz sup be egit. **M**olit timere fra: exulta et letare: qm̄ magnificauit dñs v̄t facret. **M**olite timē aīallia regionis: qz germinauerūt speciosa dēfti qz lignū attulit fructū suū: fīcu set vinea de/derūt v̄tutez suā. **E**t filie syō exultate et leta/mīni in dñe deo v̄rō: qz dedit vobis doctorē iusticie: et descendere faciet ad vos imbrē ma/tutinū et serotinū sicut in principio. **E**t imple/būt aree frumento: et redidabūt torcularia vīno et oleū. **E**t reddaz vob̄ annos qz cōedit locusta bruchus et rubigo et eruca: fortitudo mea magna quā misi in vos. **E**t comedet: ve/scētes et saturabim̄: et laudabīl nomē dñi dei v̄rī q̄ fecit mirabilia: vobiscū. **E**t nō cōfundetur p̄ls meus in sempitēnū: et sciēt qz i medio isrl̄ ego sum. **E**t ego dñs de² v̄rī: et nō ē āplius et nō p̄fundet p̄ls me² in eīnū. **E**t erit: p̄ hec effundam sp̄m meū sup oēm carnē: et p̄pheta/bunt filij v̄rī et filie v̄rē. **S**enes v̄rī lōnia somniabūt: et iuuenes v̄rī visōes videbūt. **H**z et sup fūos meos et ancillas in dieb^o illis effūdā sp̄m meū: et dabo p̄digia in celo: et in era sa/guinē et ignē et vaporē sumi. **S**ol p̄ntek in te nebras: et luna in sanguinē: aīq̄ veniat dies dñi magn^o et horribil. **E**t erit: om̄is q̄ inuoca/uerit nomē dñi salu^o erit: qz in mōte syō et in hierlm̄ erit saluatio sic dixit dñs: et in residu/ī sī qz dñs vocauerit. **III**

Quis qz dñs vocauerit.

Via ecce in diebus illis et in tpe illo cū conuertē captiuitatē iuda et hic-

Prologus

in salē cōgregabo oēs gentes: t̄ deducā eas i
vallem iosaphat: t̄ disceptabo cuz eis ibi sup
plo meo t̄ hereditate mea isrl̄ q̄s disperserunt
in nationibus: t̄ terrā mēā diuiserūt: t̄ super
plūm mēū miserunt sortē. Et posuerūt puerū
in p̄stibulo: et puellam vendiderūt pro vino
vt biberēt. Uerū q̄d̄mibi t̄ yobis tyrus t̄ si-
don t̄ omis termini palestinorū? Nunq̄d v̄l-
tionē vos reddetis mihi? Et si vlciscim̄ vos
cōtra me: cito velocit̄ reddam yicissitudinez
vob̄ sup caput vestrū. Argentū em̄ meum et
aurū tulistis t̄ desiderabilia mea t̄ pulcherri-
ma intulistis i delubra vestra. Et filios iuda
t̄ filios hierlm̄ vendidistis filiis grecorū: vt
longe faceretis eos de finibus suis. Ecce ego
fuscitabo eos de loco in quo vendidistis eos
t̄ cōuertā retributionem vestrā in caput ve-
strum. Et vēdā filios vestros t̄ filias vestras
in manibus filiorū iuda: et venundabunt eos
sabeis genti longinq; qz domin⁹ locutus est.
Clamate hec in gentibus: sanctificate bellū: t̄
fusitate robustos. Ascendāt. accedāt: omēs
viri bellatores. Cōcidite aratra v̄ra in gladi-
os: t̄ ligones v̄ros in lanceas. Infirmitus di-
cat: qz ego fortis sum. Erūpīte et venite oēs
gentes de circūitu: t̄ cōgregam̄. Ibi occum-
bere faciet dñs robustos tuos. Consurgāt et
ascendāt gentes in vallem iosaphat: qz ibi se-
debo vt iudicem oēs gētes in circūitu. Abit
tite falces: qm̄ maturauit messis. Venite et
descendite: qz plenū est torcular. Exuberant
torcularia: qz multiplicata est malicia eoz.
Populi populi in valle cōcisionis: q̄a iuxta
est dies domi in valle cōcisionis. Sol et luna
obtenebrati sunt: t̄ stelle retraxerūt splēdore
suū. Et dñs de syon rugiet t̄ de hierlm̄ dabit
vocem suā. Et mouebunt̄ celi t̄ terra: et dñs
spes populi sui: t̄ fortitudo filioz isrl̄. Et sci/
etis qz ego dñs deus vester habitās i syon in
mōte sancto meo. Et erit hierlm̄ sancta: t̄ alie-
ni non trāsibunt̄ y cam amplius. Et erit: in
die illa stillabūt montes dulcedinez et colles
fluent lacte. Et p̄ omēs riuos iuda ibunt aq;
t̄ fons de domo dñi egredieb̄: t̄ irrigabit tor-
rentem spinarum. Egyptus in desolatione
erit t̄ idumea in desertū p̄ditionis: p eo q̄ ii-
que egerint in filios iuda: t̄ effuderit sanguinem
innocentē in terra sua. Et iudea in eter-
num habitabit̄ t̄ hierlm̄ in generatōm t̄ ge-
nerationē. Et mundabo sanguinem eoz q̄s
non mundaueram t̄ dominus commorabit̄
in syon.

Explicit Jobel propheta
Incipit plogus in Amos
prophetam.

Orias rex cū religionem sollicite
emularef. nimio religiōis amo/
re puocatus circa preceptuz le-
gis moysi arrepto thuriblo. vt
in histozia libri secūdi paralipo-
menon ostendit: sacerdotale officiū p̄sumere
conatus est. Ob eā rem terremotum in tēplo
dei exortū constat: cuius etiā zacharias pro-
pheta meminit. Ante hūc itaq; terremotum
amos ppheta tempib⁹ pdicti regis. et tem-
poribus hieroboaz filiū ioas regis isrl̄: in eos
gentes que electiōe comp̄hense sunt iram dei
ob eas causas q̄s memorauit affuturā denun-
ciat. Et qz idem ppheta in sequentib⁹ ait.
Sup tribus impietib⁹ t̄ sup q̄tuor nō quer-
tam eū: tertio peccatorū indulgentiā deuz da-
re posse significat: quē quarto eadem pecca/
ta admittētib⁹: nec penitentiā nec indulgen-
tiā daturū annūciat. Nam p̄ ignis similitu-
dinem. quē in pdictas gētes ummittenduz p̄/
dixit: grauem atq; irreuocabilem dei iraz ad
cuersionem earūdem ciuitatum processuram
voluit demonstrare.

Item alijs prologus.

Amos ppheta pastor et rustic⁹
t̄ rubor⁹ mora distringēs. pau-
cis ybis explicari nō p̄t. Quis
em̄ digne exprimit tria t̄ q̄tuor
sclera damasci. gaze. t̄yri. idu/
mee filiorū ammon t̄ moab: et septimo octa/
uoc⁹ gradu iude t̄ isrl̄. Hic loquif ad vacca s
pingues que sunt in monte samarie et ruitu/
ram domū maiore minorēc testa. Ipse cer-
nit fectorē locustē: t̄ stantē dñm sup murū li-
tum. vel adamantinū: et vincinū pomorū at/
trahentē. supplicia peccatorib⁹ t̄ famē in tra.
non famē panis. neq; sitim aque. sed audiendi
di ybūm domi: nō dixit yba sed ybū Amos
yo interptaf onustus. Hic amos spēali grā
plenus pphetauit inter ceteros prophetas.
Nō em̄ solus ip̄e erat pphetes: s̄ etiā alijs. Et
q̄pēnō poterat pphetes esse nisi pastor: ante
fuisset. Qui etiā tuba sua clangit p̄ singulos
dies erudiens t̄ docens in ecclā. In veritate
em̄ vox oīm pphetařū tāq; tuba spūalis ē p̄/
dicans in ecclā s̄m q̄ scriptuz est. Ascende in
montem excelsum tu q̄ euāgelizas syon. exal-
ta vocem tuam q̄ p̄dicas hierlm̄.

Incipit alijs prologus.

Icāmos ppheta t̄ pastor. non
fuit pater eliac pphete. quāq;
t̄ ille ppheta extiterit. Nā alijs
l̄ris ille. alijs iste apud hebreos
scribit: q̄ differentia l̄rāru apud
latinos nō haberet. et ille fortis vel robustus:
hic yo auilus inf̄ptaf. qz loquif cōtra dece-